

Vzpomínky tatínka Ing. Vladimíra Skály na rok 1939

(vypráví dcera Danuše Dvořáková)

Začátkem 50. let bylo v Olomouci zajímavé období, kdy se plánovaně vypínal elektrický proud a my jsme jako rodina, maminka, tatínek a tři děti, trávili tyto podvečery tatínkovými vzpomínkami na rok 1939.

Otec paní Dvořákové, Vladimír Skála, patřil mezi mladé muže, kteří byli v reakci na poklidnou studentskou manifestaci po uzavření vysokých škol odvezeni do koncentračního tábora.

Šestnáctého listopadu se Adolf Hitler rozhodl zavřít vysoké školy. Nad ránem tam vtrhli ti SSáci a začali vybírat jednotlivé koleje. X těch hochů sbalili a nejdřív je z těch pokojů deportovali do velké, dneska bychom řekli, společenské místnosti.

Zde byli studenti podrobeni výslechům a bez možnosti vzít si s sebou osobní věci byli vyvedeni na prostranství před budovou.

Tam zase byli vyhnáni do vagónů třetí třídy a ty vagóny měly zabílená okna, aby nebylo vidět.

Vlak je odvezl do Prahy, kde k nim byli připojeni další studenti, a dále pokračoval až do tábora.

Tam je nechali vystoupit a rychle převléct do tamních mundůrů. Dostali každý svoje číslo. Ztratili identitu člověčí a byli jenom číslo.

Omezené byly nejen přiděly potravy, ale i podmínky, ve kterých museli nocovat. V zimě se teplota pohybovala kolem -30°C a vězni museli mrazivé noci přečkat v dřevěných barácích.

Když přišli na tu místnost, kde měli spát a byl tam ten počet slamníků, no tak vlastně byl jeden slamník na dva lidi. Když se potřebovali otočit, tak se v celé té řadě x chlapů, dvacetiletých až pětadvacetiletých, museli otočit všichni, protože jinak by se tam do toho prostoru neposkládali. Denně byli vystaveni možnosti toho, že ten den nepřežijí.

První vlna propouštění proběhla o Vánocích. Tatínek Danuše Dvořákové byl propuštěn až v květnu roku 1940.

Ti, kteří tam zůstali dál, se potkali v tom Sachsenhausenu třeba s Josefem Čapkem, který byl pro ně takovou morální podporou. Nakreslil tehdy tužkou podobizny většiny těch chlapců, co tam s ním v tu dobu jako byli. Ty portréty snad přežily tu válku.

I přes hrůzy, které v táboře Vladimír Skála zažil, se nevzdal a svůj pozdější život prožil naplno. V duchu skromnosti a vděčnosti vychovával své tři děti, kterým svůj neobvyklý příběh vyprávěl.

Myslím si, že chtěl, abysme byli skromnější, abychom si vážili toho, co máme, abychom tu pokoru, která v něm teda byla, abychom ji nějakým způsobem se pokusili převzít a třeba táhnout tu káru i těch vzpomínek dál.